

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

3 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്രചിഹ്നമിട്ട ചോദ്യം നം. 302

27-10-2021 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

മാലിന്യ സംസ്കരണവും പുനരുപയോഗവും

ചോദ്യം		ഉത്തരം	
<p>ശ്രീ . മുഹമ്മദ് മുഹസിൻ, ശ്രീ ജി എസ് ജയലാൽ , ശ്രീമതി സി. കെ. ആശ, ശ്രീ. സി.സി. മുക്തൻ</p>		<p align="center">Shri M. V. Govindan Master (തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ, ഗ്രാമവികസനം, എക്സൈസ് വകുപ്പ് മന്ത്രി)</p>	
(എ)	<p>ലോകബാങ്ക് ഉൾപ്പെടെയുള്ള അന്താരാഷ്ട്ര ധനകാര്യ ഏജൻസികളുടെ സഹായത്തോടെ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ശാസ്ത്രീയ മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജന പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ടോ; വിശദമാക്കാമോ;</p>	(എ)	<p>ഉണ്ട്, എല്ലാ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലും മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനുകളിലും നഗരസഭാ പരിധിയോടു ചേർന്നുള്ള തിരഞ്ഞെടുത്ത പഞ്ചായത്തുകൾക്കും വര മാലിന്യ സംസ്കരണ ശേഷി കൈവരിക്കാൻ പ്രാപ്തമാക്കുകയെന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ സർക്കാർ പുതുതായി ലോക ബാങ്ക് സഹായത്തോടെ രണ്ടായിരത്തി ഒരമ്പതു കോടി രൂപയുടെ കേരള വര മാലിന്യ സംസ്കരണ പദ്ധതി പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആറു വർഷമാണ് പദ്ധതി കാലയളവ്. പദ്ധതിയുടെ അടങ്കൽ തുക 300 മില്യൺ US ഡോളർ ആണ് (2100 കോടി രൂപ) ഇതിൽ 105 മില്യൺ US ഡോളർ (710 കോടി രൂപ) ലോകബാങ്ക് വിഹിതവും 105 മില്യൺ US ഡോളർ (710 കോടി രൂപ) ഏഷ്യൻ ഇൻഫ്രസ്ട്രക്ചർ ഇൻവെസ്റ്റ്മെന്റ് ബാങ്ക് (AIIB) വിഹിതവുമാണ്. ബാക്കി തുകയായ 90 മില്യൺ US ഡോളർ (680 കോടി രൂപ) സംസ്ഥാന സർക്കാർ വിഹിതവുമാണ്. പ്രസ്തുത പദ്ധതി വഴി കേരളത്തിലെ നഗരസഭകൾക്ക് ബജറ്റ് വിഹിതത്തിന് പുറമേയാണ് ലോകബാങ്ക് സഹായം നൽകുന്നത്. ഈ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി എല്ലാ നഗരങ്ങൾക്കും അഞ്ചുവർഷത്തെ വരമാലിന്യ പരിപാലന പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കാൻ ആവശ്യമായ സഹായവും ബഹുവർഷ പദ്ധതികൾ ഏറ്റെടുത്ത് നടപ്പാക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ നയരൂപീകരണവും നടത്തുന്നതാണ്.</p>
(ബി)	<p>മാലിന്യ സംസ്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കാര്യക്ഷമമാക്കുന്നതിനായി മാലിന്യ വസ്തുക്കളുടെ പുന:രുപയോഗത്തിനുള്ള നടപടികളും സാങ്കേതികവിദ്യയും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ; വിശദമാക്കാമോ;</p>	(ബി)	<p>ഉണ്ട്. വിശദ വിവരം അനുബന്ധം 1-ആയി ചേർത്തിരിക്കുന്നു.</p>

(സി)	<p>തെരഞ്ഞെടുപ്പ് പ്രചരണത്തിന് ഉപയോഗിച്ച വസ്തുക്കൾ പുനരുപയോഗിച്ച് ഉല്പന്നങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്ന മാതൃക പദ്ധതി ധർമ്മം മണ്ഡലത്തിൽ നടപ്പിലാക്കിയിരുന്നോ; വിശദമാക്കാമോ;</p>	(സി)	<p>ധർമ്മം മണ്ഡലത്തിൽ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് വേളയിൽ പ്രചരണത്തിന് ഉപയോഗിച്ച വസ്തുക്കൾ പുനരുപയോഗിച്ച് മറ്റ് ഉല്പന്നങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്ന മാതൃകാ പ്രവർത്തനം നടപ്പിലാക്കിയിരുന്നു. വിശദ വിവരം അനുബന്ധം 2- ആയി ചേർത്തിരിക്കുന്നു.</p>
(ഡി)	<p>മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിനും മാലിന്യങ്ങളുടെ പുനരുപയോഗത്തിനുമായി നവീന സാങ്കേതികവിദ്യാധിഷ്ഠിത പരിപാടികൾ ശുചിത്വ മിഷൻ വഴി നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടോ; വിശദമാക്കാമോ;</p>	(ഡി)	<p>ഉണ്ട്. വിശദ വിവരം അനുബന്ധം 3-ആയി ചേർത്തിരിക്കുന്നു.</p>
(ഇ)	<p>മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിനും ശുചിത്വ പരിപാലനത്തിനും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് സാങ്കേതിക വിദ്യയും സാങ്കേതിക സഹായവും ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് ഹരിത കേരള മിഷൻ എന്തെല്ലാം നടപടികളാണ് സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളതെന്ന് വ്യക്തമാക്കാമോ?</p>	(ഇ)	<p>ഉണ്ട്. വിശദ വിവരം അനുബന്ധം 3-ആയി ചേർത്തിരിക്കുന്നു.</p>

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ

അനുബന്ധം 1

മാലിന്യ സംസ്കരണത്തെ വിഭവ പരിപാലനം എന്ന ആശയത്തിലധിഷ്ഠിതമായിുള്ള വിഭവ വീണ്ടെടുപ്പ് (റിസോഴ്സ് റിക്കവറി) നയമാണ് സംസ്ഥാനത്ത് നടപ്പിലാക്കുന്നത്. ഇതിനായി ജൈവ അജൈവ പാഴ് വസ്തുക്കൾ കൂടികലർന്ന് മാലിന്യങ്ങളായി മാറുന്ന സാഹചര്യം ഒഴിവാക്കി ഉറവിടത്തിൽ തന്നെ അവയുടെ തരംതിരിവ് ഉറപ്പാക്കുകയും ജൈവ പാഴ്വസ്തുക്കളുടെ ഉറവിടത്തിൽ തന്നെയുള്ള സംസ്കരണം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതിനായി കമ്പോസ്റ്റിംഗ്, ബയോമെഥനേഷൻ സാങ്കേതിക വിദ്യകളാണ് പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നത്. ഇതുവഴി ഓരോ വീടുകളിലേയും അടുക്കള തോട്ടങ്ങളിലേയ്ക്കും മറ്റുമുള്ള കമ്പോസ്റ്റ് ഉല്പാദനവും സാധ്യമാകുന്നു. ബയോമെഥനേഷൻ മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ വികേന്ദ്രീകൃതമായി ഊർജ്ജാത്പാദനവും സാധ്യമാകുന്നു എന്ന സവിശേഷതയുമുണ്ട്. ഇതിനായി 90 % വരെ സബ് സിഡിയോടെ കമ്പോസ്റ്റിംഗ്/ ബയോ മെഥനേഷൻ സംവിധാനങ്ങൾ വീടുകൾക്കും സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും ശുചിത്വമിഷൻ വഴി തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്ന പദ്ധതികളിലൂടെ ആവശ്യക്കാർക്ക് ലഭ്യമാക്കി വരുന്നു. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ മെറ്റീരിയൽ കളക്ഷൻ കേന്ദ്രങ്ങളും (എം.സി.എഫ്) വിഭവ വീണ്ടെടുപ്പ് കേന്ദ്രങ്ങളും സ്ഥാപിച്ച് ഹരിതകർമ്മസേന മുഖേന അജൈവ പാഴ് വസ്തുക്കൾ ശേഖരിക്കുന്നു. ഇവ പിന്നീട് ഇനം അനുസരിച്ച് തരംതിരിച്ച് പുന: ചംക്രമണത്തിനും പുനരുപയോഗത്തിനുമുള്ള അസംസ്കൃത വസ്തുക്കളാക്കി മാറ്റുന്നതിനുള്ള ബയിലിംഗ് / ഷ്രെഡ്ഡിംഗ് ചെയ്ത് ആവശ്യക്കാർക്ക് കൈമാറുന്നു.

ക്ലീൻ കേരള കമ്പനി മൂല്യവർധന പ്രക്രിയ ഫലപ്രദമാക്കുന്നതിന് താഴെപ്പറയുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്തു നടപ്പാക്കുന്നു.

(1) മെറ്റീരിയൽ കളക്ഷൻ ഫെസിലിറ്റിയിൽ ഹരിതകർമ്മ സേന സംഭരിക്കുന്ന അജൈവ പാഴ്വസ്തുക്കളുടെ ഇനം തിരിച്ചുള്ള തരംതിരിക്കൽ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി ഹരിതകർമ്മ സേന അംഗങ്ങൾക്ക് പരിശീലനം നൽകുകയും മൂല്യമുള്ള വസ്തുക്കൾ വില നൽകി ഏറ്റെടുക്കുന്നു. ഓരോ 3 മാസം കൂടുന്തോറും വില മാർക്കറ്റ് നിരക്ക് പ്രകാരം പുനർനിശ്ചയിക്കുന്നു. 2021 ജനുവരി മുതൽ സെപ്തംബർ 30 വരെ 1622.96 മെട്രിക് ടൺ പ്ലാസ്റ്റിക് പാഴ്വസ്തുക്കൾ ഏറ്റെടുക്കുകയും 1,09,15,414.10 രൂപ വിലയായി നൽകുകയും ഉണ്ടായി.

(2) പാഴ്വസ്തു കലണ്ടർ നടപ്പിലാക്കി. സർവ്വ സാധാരണമായി ഉൽപാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന പാഴ്വസ്തുക്കൾ എല്ലാ മാസവും ശേഖരിക്കുന്നതോടൊപ്പം ചെരിപ്പ്, ബാഗ്, ചില്ലി മാലിന്യം, ഗ്ലാസ് കുപ്പികൾ, തൂണി, പഴയ വസ്ത്രങ്ങൾ, മെഡിസിനൽ സ്ക്രിപ്പുകൾ, സിറിഞ്ച്, സൂചി, ആപൽക്കരമായ ഇലക്ട്രോണിക് പാഴ്വസ്തുക്കൾ (ട്യൂബ് ലൈറ്റ്, സി.എഫ്.എൽ ബൾബ് തുടങ്ങിയവ) നിശ്ചിതമാസങ്ങളിൽ ശേഖരിക്കുന്നതിനും ജില്ലാ ബ്ലോക്ക് അടിസ്ഥാനത്തിൽ നീക്കം ചെയ്യുന്നതിനും പാഴ്വസ്തു കലണ്ടറിലൂടെ സാധിക്കുന്നു. 2021 ആഗസ്റ്റ് മാസം സംസ്ഥാന വ്യാപകമായി 224.54 (40,790 ബിയർ ബോട്ടിലുകൾ പുറമെ) മെട്രിക് ടൺ ചില്ലു മാലിന്യവും, സെപ്തംബറിൽ 14.81 തൂണി മാലിന്യവും ശേഖരിച്ച് നീക്കം ചെയ്യുകയുണ്ടായി.

(3) പുനഃചംക്രമണ ഏജൻസികളെ എംപാനൽ ചെയ്തത് :- പുനഃചംക്രമണ യോഗ്യമായ മൂല്യവർദ്ധിത പാഴ്വസ്തുക്കൾ പുനഃചംക്രമണത്തിലൂടെ അവയിൽ അടങ്ങിയിട്ടുള്ള മൂല്യം വീണ്ടെടുക്കുന്നതിനും പുനർ നിർമ്മാണത്തിനുള്ള അസംസ്കൃത വസ്തുവാക്കി മാറ്റുന്നതിനുമായി പുനഃചംക്രമണ ഏജൻസികളെ കണ്ടെത്തി എംപാനൽ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇപ്പോൾ 21 ഏജൻസികൾ കമ്പനിയുമായി സഹകരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

(4) പ്ലാസ്റ്റിക് ഷ്രെഡ്ഡിംഗ് യൂണിറ്റുകൾ :- അജൈവ പാഴ്വസ്തുക്കളിൽ ഏറ്റവും കൂടുതലായി കണ്ടുവരുന്നത് പ്ലാസ്റ്റിക് പാഴ്വസ്തുക്കളാണ്. ഇതിൽത്തന്നെ പുനഃചംക്രമണ യോഗ്യമല്ലാത്തതും 60 മൈക്രോണിനു താഴെ കനമുള്ളതുമായ പ്ലാസ്റ്റിക് കവറുകൾ ധാരാളമായി കണ്ടുവരുന്നു. പ്ലാസ്റ്റിക് ക്യാരി ബാഗുകൾക്ക് നിരോധനം ഏർപ്പെടുത്തിയാലും ഭക്ഷ്യ വസ്തുക്കൾ പാക്ക് ചെയ്യുന്ന കനം കുറഞ്ഞ കവറുകൾ, മൾട്ടി ലെയർ പ്ലാസ്റ്റിക്, തെർമോക്കോൾ എന്നിവ അവശേഷിക്കും. ഇത്തരത്തിലുള്ള നിഷ്ക്രിയ പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യത്തെ ഇന്ത്യൻ റോഡ് കോൺഗ്രസ് അനുശാസിച്ചിട്ടുള്ള പ്രകാരം ഷ്രെഡ്ഡ് ചെയ്ത് റോഡ് നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്നു. 2016-17 മുതൽക്ക് ഈ പ്രവർത്തനം നടന്നു വരുന്നു. 2021 സെപ്തംബർ വരെ 2121.18 മെട്രിക് ടൺ പൊടിച്ച പ്ലാസ്റ്റിക് 3183.86 കിലോ മീറ്റർ റോഡ് നിർമ്മാണത്തിനായി ഉപയോഗിച്ചു. (തദ്ദേശസ്വയംഭരണ എൻജിനീയറിംഗ് വകുപ്പ് 1161.24 ടൺ, പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് 947.76 ടൺ, നാഷണൽ ഹൈവേ അതോറിട്ടി 12.18 ടൺ) ഇതിന്റെ വിലയായി 4.87 കോടി രൂപ ലഭിക്കുകയും അതിന്റെ 85% തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിന് നൽകുകയുണ്ടായി. സംസ്ഥാനത്ത് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ 169 ആർ.ആർ.എഫുകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിൽ 144 ഷ്രെഡ്ഡിംഗ് യൂണിറ്റുകൾ നിലവിലുണ്ട്.

(5) ഇലക്ട്രോണിക് പാഴ്വസ്തുക്കളുടെ പുനഃചംക്രമണം :- അജൈവ പാഴ്വസ്തുക്കളിൽ ഉപയോഗിച്ച് ഉപേക്ഷിക്കുന്ന ഇലക്ട്രോണിക് പാഴ്വസ്തുക്കൾ പ്രധാന ഘടകമാണ്. വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടവ, വീടുകളിലും സ്ഥാപനങ്ങളിലും ഉപയോഗിക്കുന്ന എയർ കണ്ടീഷണർ, റെഫ്രിജറേറ്റർ തുടങ്ങിയവ, വിവിധ ഉപകരണങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനത്തിനുപയോഗിക്കുന്ന ബാറ്ററികൾ, ഇലക്ട്രിക് ഉപകരണങ്ങൾ (ഫാൻ, മോട്ടോർ തുടങ്ങിയവ) മറ്റിതര വസ്തുക്കൾ എന്നിവ ഇലക്ട്രോണിക് പാഴ്വസ്തുക്കളായി കരുതപ്പെടുന്നു. ഇവയുടെ ശേഖരണം, സംഭരണം, തരംതിരിക്കൽ, കയ്യൊഴിയൽ എന്നീ പ്രവർത്തനങ്ങൾ 2016ലെ ഇലക്ട്രോണിക് വേസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ് ചട്ടങ്ങൾ, 2016 ലെ ബാറ്ററി വേസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ് ചട്ടങ്ങൾ എന്നിവ പ്രകാരമാണ് നടപ്പാക്കുന്നത്. 2021 സെപ്തംബർ വരെ 1640.9 മെട്രിക് ടൺ ഇലക്ട്രോണിക് പാഴ്വസ്തുക്കൾ ശേഖരിക്കുകയും 1405.8 മെട്രിക് ടൺ വസ്തുക്കൾ അംഗീകൃത പുനഃചംക്രമണ ഏജൻസികളെ കണ്ടെത്തി കൈയൊഴിയുകയും ചെയ്തു. ഇതിലൂടെ 5.15 കോടി രൂപ ലഭിക്കുകയുണ്ടായി. ക്ലീൻ കേരള കമ്പനിയുടെ ഏല്പാ ജില്ലകളിലുമുള്ള ഗോഡൗണുകളിൽ ഇവ ശേഖരിക്കുന്നതിന് സംവിധാനമൊരുക്കിയിട്ടുണ്ട്.

(6) ആപൽക്കരമായ ഇലക്ട്രോണിക് മാലിന്യത്തിന്റെ ശേഖരണം, സംഭരണം, കൈയൊഴിയൽ : - 2016ലെ ആപൽക്കരമായ ഇലക്ട്രോണിക് മാലിന്യത്തിന്റെ മാനേജ്മെന്റ് സംബന്ധിച്ച ചട്ടങ്ങൾ നിഷ്കർഷിക്കുന്ന പ്രകാരം 2021 സെപ്തംബർ വരെ 210 മെട്രിക് ടൺ മാലിന്യം ശേഖരിക്കുകയുണ്ടായി. ട്യൂബ് ലൈറ്റ്, സി.എഫ്.എൽ ബൾബ്, എൽ.ഇ.ഡി ബൾബ്, പൊട്ടിയ സി.ഡി, പ്രിന്റർ, കാട്രിഡ്ജ് തുടങ്ങിയവ ഇതിലുൾപ്പെടുന്നു. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്ന ട്യൂബ് ലൈറ്റുകളാണ് ഇവയിൽ ഏറിയ പങ്കും. കേരളത്തിൽ ഇവയുടെ സംസ്കരണത്തിനായി കൊച്ചി അമ്പലമുക്തളിൽ ഒരു സംവിധാനം പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

(7) തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി കരാറിൽ ഏർപ്പെടുന്നു :- അജൈവ പാഴ്വസ്തുക്കളുടെ ശേഖരണം, സംഭരണം, തരംതിരിക്കൽ, കൈയൊഴിയൽ എന്നീ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഓരോ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിലും സമയബന്ധിതമായും കാര്യക്ഷമമായും നടത്തുന്നതിന് സർക്കാർ വ്യവസ്ഥകൾ പാലിച്ചു കൊണ്ട് ക്ലീൻ കേരള കമ്പനി കരാറിലേർപ്പെടുന്നുണ്ട്. 2021 സെപ്തംബർ 30 വരെ 713 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും 38 നഗരസഭകളുമായി കരാറിൽ ഏർപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

അനുബന്ധം 2

ബഹു.മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ മണ്ഡലമായ ധർമ്മടത്ത് നടപ്പിലാക്കിയ മാതൃകാ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് പ്രചാരണ രീതിയെയാണ് 'ധർമ്മടം മോഡൽ' എന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത്. ബാനറുകളും ഹോർഡിംഗുകളും പോളി എത്തിലീൻ എന്ന അംഗീകൃത എക്കോ സൈൻ പ്രിന്റ് ഉപയോഗിച്ചാണ് തയ്യാറാക്കിയത്. പി.വി.സി ഫ്രീ റീസൈക്കിൾ ലോഗോ, പ്രിന്റിംഗ് യൂണിറ്റിന്റെ പേര് എന്നിവയെല്ലാം എഴുതി വച്ചിട്ടുള്ള ബോർഡുകളാണ് ഇവിടെ ഉപയോഗിച്ചത് . തെരഞ്ഞെടുപ്പിന് ശേഷം പ്രസ്തുത ബോർഡുകളും ബാനറുകളും ഇലക്ഷൻ കമ്മിറ്റി മുഖാന്തിരം തിരികെ ശേഖരിച്ച് എറണാകുളത്തുള്ള റീസൈക്ലിംഗ് പ്ലാന്റിന് കൈമാറുകയും ചെയ്തു. അവയെ ഗ്രാനുൾസ് ആക്കിയതിന് ശേഷം പൂച്ചട്ടികൾ, ബക്കറ്റ്, കപ്പ്, മുറം എന്നിങ്ങനെ വൈവിധ്യമാർന്ന ഉല്പന്നങ്ങളാക്കി മാറ്റുകയും ചെയ്തു. ധർമ്മടത്ത് സംഘടിപ്പിച്ച യോഗത്തിൽ ബഹു.മുഖ്യമന്ത്രി 1250 പൂച്ചട്ടികൾ 225 അംഗൻവാടികൾക്ക് കൈമാറി, ഈ മാതൃക സംസ്ഥാനമാകെ നടപ്പിലാക്കേണ്ടതുണ്ടെന്ന് അദ്ദേഹം അഭിപ്രായപ്പെടുകയും ചെയ്തു. നിരോധിത വസ്തുക്കളായ പി.വി.സി ഫ്ലക്സ്, പോളിസ്റ്റർ/നൈലോൺ/ കൊറിയൻ തുണികൾ എന്നിവയ്ക്ക് പകരം പരസ്യ പ്രിന്റിംഗ് മേഖലയിൽ പോളി എത്തിലീൻ ഉപയോഗം പുനരുപയോഗ സാധ്യത ഉറപ്പുവരുത്തുകയും മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് സഹായകമാവുകയും ചെയ്യും എന്ന സന്ദേശമാണ് 'ധർമ്മടം മോഡൽ' നൽകുന്നത്.

അനുബന്ധം - 3

ഹരിതകേരളം മിഷൻ ഉപദൂതമായ ശുചിത്വമിഷൻ മുഖേന കേരളത്തിലെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ശുചിത്വമാലിന്യ പരിപാലന പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് സാങ്കേതിക പിന്തുണ നൽകി വരുന്നു. ആയതിന്റെ ഭാഗമായി ജൈവമാലിന്യ സംസ്കരണത്തിനായി ഉറവിടമാലിന്യ സംസ്കരണം നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് ഗാർഹിക-സ്ഥാപന കമ്മ്യൂണിറ്റിതലങ്ങളിൽ സ്ഥാപിക്കാൻ കഴിയുന്ന വിവിധ ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണ ഉപാധികൾ വിലയിരുത്തി ആയതിന്റെ സ്പെസിഫിക്കേഷനുകളും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളും, യൂണിറ്റ് നിരക്ക്/മാതൃകാ ഡിസൈനുകളും കാലാകാലങ്ങളിൽ പുറപ്പെടുവിക്കാറുണ്ട്. കൂടാതെ പ്രസ്തുത പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി ഈ മേഖലയിലെ സേവനദാതാക്കളെ കണ്ടെത്തി എംപാനൽ ചെയ്തും വരുന്നു . അജൈവമാലിന്യ സംസ്കരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് സ്ഥാപിക്കുന്ന സംവിധാനങ്ങളായ എം .സി.എഫുകൾ, ആർ.ആർ.എഫുകൾ എന്നിവ സംബന്ധിച്ച് മാതൃകാ ഡിസൈനുകൾ, മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ എന്നിവ നൽകി വരുന്നു.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ നടത്തപ്പെട്ട് വരുന്ന ശുചിത്വപരിപാലനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വാർഡ് തലം മുതൽ നടത്തപ്പെടുന്ന ഓരോ പ്രവർത്തനങ്ങളും നീരിക്ഷിക്കുന്നതിനും പുരോഗതി അവലോകനം നടത്തുന്നതിനും ആധുനിക സാങ്കേതിക വിദ്യയിൽ അധിഷ്ഠിതമായ സമാർത്ഥ് ഗാർബേജ് ആപ്ലിക്കേഷൻ കെൽടോണിന്റെ സഹായത്താൽ വികസിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഓരോ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലും മാലിന്യ സംസ്കരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിശദാംശങ്ങൾ ഒരു കൂട കീഴിൽ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും, മോണിറ്റർ ചെയ്യുന്നതിനും ഈ ആപ്ലിക്കേഷൻ മുഖേന സാധിക്കുന്നതാണ്. ആദ്യ ഘട്ടമായി തിരഞ്ഞെടുത്ത 376 തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ജില്ലാ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ആപ്ലിക്കേഷൻ മാനേജ്മെന്റ് സംബന്ധിച്ച പരിശീലന പരിപാടികൾ ശുചിത്വമിഷന്റെയും , ഹരിതകേരളത്തിന്റെയും, കെൽടോണിന്റെയും നേതൃത്വത്തിൽ ഒക്ടോബർ മാസം അവസാനവാർത്തോടെ ആരംഭിക്കുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കോഴി മാലിന്യം ശാസ്ത്രീയമായി പരിപാലിക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വിശദമായ മാർഗ്ഗരേഖ G.O.(MS)No.227/2021/LSGD 07.10.2021 തീയതി പ്രകാരം സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആയതു പ്രകാരം ചിക്കൻ സ്റ്റാളുകളുടെ ലൈസൻസിംഗ് സംബന്ധിച്ചും , സ്റ്റാളുകളിൽ പാലിക്കേണ്ട സംവിധാനങ്ങളെ കുറിച്ചും പ്രതിപാദിക്കുന്നുണ്ട്. കൂടാതെ ചിക്കൻ സ്റ്റാളുകളിൽ നിന്നും ഇറച്ചി മാലിന്യം ശേഖരിച്ച് ശാസ്ത്രീയമായി Rendering Plant മുഖേന സംസ്കരിച്ച് ഉപ ഉത്പന്നങ്ങൾ ആക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ചും വ്യക്തമായ സാങ്കേതിക നിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഹരിത കർമ്മസേന വഴി ശേഖരിക്കുന്ന അജൈവ മാലിന്യങ്ങളിൽ പുനഃ ചംക്രമണ സാധ്യതയുള്ള വസ്തുക്കൾ എം.സി.എഫ്, ആർ.ആർ.എഫ് -കളിൽ നിന്ന് പുനഃചംക്രമണ മേഖലയ്ക്കും, റീസൈക്ലിംഗ് ചെയ്യാൻ കഴിയാത്തവ ഷ്രേഡ് ചെയ്ത് റോഡ് നിർമ്മാണത്തിനും കൈമാറുന്നു.

തീർത്തും ഉപയോഗശൂന്യമായ (Rejects) ക്ലീൻകേരള കമ്പനി മുഖേന സിമന്റ് ഫാക്ടറിയ്ക്കും, Sanitary Land fill ചെയ്യുന്നതിലേയ്ക്കും ഉപയോഗിച്ചു വരുന്നു. ഇ-മാലിന്യങ്ങൾ, ഗ്ലാസ്സ് മാലിന്യങ്ങൾ സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ച ശേഖരണ കലണ്ടർ പ്രകാരം തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ഹരിതകർമ്മസേന വഴി ശേഖരിച്ച് ക്ലീൻ കേരള കമ്പനി വഴി റീ-സൈക്ലിംഗിനു വേണ്ടി കൈമാറി വരുന്നു.

മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിനും ശുചിത്വ പരിപാലനത്തിനും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് സാങ്കേതിക വിദ്യയും സാങ്കേതിക സഹായവും ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് ഹരിത കേരള മിഷൻ ചുവടെ പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ചെയ്തു വരുന്നു

(1) ശുചിത്വമാലിന്യ സംസ്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് സാങ്കേതികവും സാമ്പത്തികവുമായ പിന്തുണ നൽകുന്നതിന് ശുചിത്വമിഷൻ ഹരിത കേരളം മിഷന്റെ ഉപമിഷനായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു

(2) സാങ്കേതിക സഹായം നൽകുന്നതിന് ഹരിത സഹായ സ്ഥാപനങ്ങളെ എംപാനൽ ചെയ്യുകയും ഇവരുടെ സേവനം തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ലഭ്യമാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

(3) ഹരിത കേരളം മിഷന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കാര്യക്ഷമമാക്കുന്നതിനും വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ഏകോപനം സാധ്യമാക്കുന്നതിനും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ സഹായിക്കുന്നതിനുമായി ജില്ലാ കോ-ഓർഡിനേറ്റർമാരെ കൂടാതെ റിസോഴ്സ് പേഴ്സൺമാരുടെ സേവനം ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

(4) ഇന്ത്യയിൽ മാലിന്യ സംസ്കരണ രംഗത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന പ്രമുഖ ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, ഐ.ഐ.ടി.കൾ, പുനഃചംക്രമണ വ്യവസായ സ്ഥാപനങ്ങൾ, മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, ഹരിത സഹായ സ്ഥാപനങ്ങൾ തുടങ്ങിയവരെ ഉൾപ്പെടുത്തി 2020 ജനുവരി 21, 22 തീയതികളിൽ ശുചിത്വസംഗമം സംഘടിപ്പിക്കുകയും കേരളത്തിലെ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപന പ്രതിനിധികൾക്ക് ഇവരുമായി സംവദിക്കാൻ അവസരം നൽകുകയും ചെയ്തു.

(5) പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യം സംസ്കരിക്കുന്നതിന് യു.എൻ.ഡി.പി. യുടെ സഹായത്തോടെ പ്രത്യേക പ്രോജക്ട് ക്ലീൻ കേരള കമ്പനി മുഖേന നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു.

(6) തുണിമാലിന്യം, മൂല്യവർദ്ധിത ഉൽപ്പന്നമായി മാറുന്നതിന് യു.എൻ.ഡി.പി. സഹായത്തോടെ എറണാകുളം സെന്റ് തെരേസാസ് കോളേജിലെ ഭൂമിത്രക്ലബിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നുവരുന്നു.

(7) ജില്ലാടിസ്ഥാനത്തിൽ ശുചിത്വസംഗമം നടത്തുകയും മാലിന്യ സംസ്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ മെച്ചപ്പെട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്ന തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സൂക്ഷ്മമായി പഠിക്കുന്നതിനും അവസരം ഉണ്ടാക്കി.

(8) കേരളത്തിലെ മാലിന്യ സംസ്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങളിലെ വ്യത്യസ്ത മാതൃകകൾ ആധാരമാക്കി പരിശീലന-കൈപ്പുസ്തകം തയ്യാറാക്കുകയും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് നൽകുകയും ചെയ്തു.

(9) കോഴി ഇറച്ചി മാലിന്യം, മുടി മാലിന്യം, പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യം എന്നിവയുടെ പുനഃചംക്രമണത്തിന് ഈ രംഗത്തെ വ്യവസായികളെയും വിദഗ്ധരെയും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിച്ചു.

(10) മാലിന്യ സാസ്കരണ പ്രോജക്ടുകളുടെ നടത്തിപ്പ് വേഗത്തിലാക്കുന്നതിന് ബ്ലോക്ക് തലത്തിലും നഗരസഭാ തലത്തിലും പ്രോജക്ട് ക്ലിനിക്കുകൾ സംഘടിപ്പിച്ചു.